

**AKTUALIZACE
PLÁNU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ
KRAJE VYSOČINA
PRO OBDOBÍ 2016-2025
s výhledem do roku 2035**

Oznámení koncepce

dle § 10c odst. 1, přílohy č. 7 k zákonu
č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní
prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Říjen 2022

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	3
B. ÚDAJE O KONCEPCI	4
1. Název	4
2. Obsahové zaměření (osnova)	4
3. Charakter	5
4. Zdůvodnění potřeby pořízení	5
5. Základní principy a postupy (etapy) řešení	6
6. Hlavní cíle a zásady	10
7. Míra, v jaké koncepcce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.	13
8. Přehled uvažovaných variant řešení	13
9. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	13
10. Předpokládaný termín dokončení	14
11. Návrhové období	15
12. Způsob schvalování	15
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	16
1. Vymezení dotčeného území	16
2. Výčet dotčených samosprávních celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	16
3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	17
3.1 Ověduší, klima	17
3.2 Voda	17
3.3 Půda	19
3.4 Horninové prostředí, geologie, geomorfologie	20
3.5 Příroda a krajina	20
3.6 Kulturní památky	21
3.7 Odpady	22
4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	25
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	28
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	28
1. Výčet možných vlivů koncepce přesahující hranice České republiky	28
2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	28
3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví	29
3.1 Hodnocení vlivu na veřejné zdraví	29
3.2 Zapojení veřejnosti do procesu	29
4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je požadováno podle §45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.	30
Seznam tabulek	32
Seznam obrázků	32

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

Název organizace: **Kraj Vysočina**
IČ: 70890749
Sídlo: Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava
Oprávněný zástupce předkladatele: Mgr. Vítězslav Schrek, MBA, hejtman kraje
Na základě plné moci zastupuje: RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.
E-mail: martina.vrbova@volny.cz
Tel.: +420 602 647 833

B. ÚDAJE O KONCEPCI

1. Název

Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do roku 2035 (dále také „Aktualizace POH Kraje Vysočina“).

2. Obsahové zaměření (osnova)

Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 (dále také „POH KV“), který je v současné době v platnosti (viz ustanovení § 154 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech), je základním strategickým dokumentem v oblasti odpadového hospodářství na území Kraje Vysočina. POH Kraje Vysočina stanoví cíle, zásady a opatření pro nakládání s odpady na území Kraje Vysočina.

Aktualizace s výhledem do roku 2035 je zpracována za účelem, aby POH Kraje Vysočina reflektoval změny v odpadové legislativě a aktualizaci Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 (dále také „aktualizovaný POH ČR“), která byla zveřejněna v květnu 2022 na internetových stránkách MŽP (podrobnější zdůvodnění je uvedeno v kap. B.4).

Současný platný POH KV se skládá z těchto částí:

1. Analytická část

- Obsahuje základní charakteristiku Kraje Vysočina, popis použitých datových zdrojů
- Popisuje stávající stav a vývoj hospodaření s odpady, a to z pohledu produkce odpadů, způsobů nakládání s odpady, vyhodnocuje systémy sběru a nakládání s vybranými skupinami odpadů (především KO, obaly a vybrané výrobky, stavební odpady, nebezpečné odpady atd.)
- Součástí je vyhodnocení sítě zařízení pro nakládání s odpady na území kraje

2. Závazná část

- Obsahuje 4 strategické cíle převzaté z POH ČR, cíl pro oblast předcházení odpadů a 28 cílů pro oblast nakládání s odpady. Cíle vycházejí ze závazné části POH ČR
- Pro cíle jsou stanoveny zásady a opatření

3. Směrná část

- Stanovuje nástroje k opatřením pro plnění jednotlivých cílů uvedených v Závazné části
- Stanovuje kritéria pro umístění a kapacitu dalších zařízení pro nakládání s odpady

Obsah aktualizovaného POH ČR je obdobný, ale zahrnuje změny, které souvisejí s přechodem EU na oběhové hospodářství a implementací evropských směrnic pro oblast odpadového hospodářství do českého práva. Aktualizace POH Kraje Vysočina s výhledem do roku 2035 bude zohledňovat všechny změny uvedené v aktualizovaném POH ČR a to především:

- Bude více zdůrazňovat předcházení vzniku odpadů, využívání odpadů jako zdroje surovin a rozšířenou odpovědnost výrobce (EPR) v souladu s principy udržitelného rozvoje společnosti.

- Zohlední nové priority, hlavní a dílčí cíle pro odpadové/oběhové hospodářství, a to včetně nových povinností pro obce a další subjekty nakládající s odpady
 - o Strategické cíle zůstaly beze změn (předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů, minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí, udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice, maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů)
 - o Jsou nastaveny nové cíle zejména pro komunální odpady, obaly, vybrané výrobky, potravinový odpad a další skupiny odpadů. Jsou upraveny cíle pro předcházení vzniku odpadů
- Bude provedena aktualizace stavu odpadového hospodářství v Kraji Vysočina a vyhodnoceno plnění dosavadních cílů OH na úrovni kraje (období 2016-2021). Součástí bude také aktualizace projekce vývoje nakládání s KO.
- Jsou stanoveny nové nástroje pro kontrolu a prosazování cílů POH.

Podrobněji je rozsah změn uveden v kap. B.6 Hlavní cíle zásady.

3. Charakter

Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina je střednědobým koncepčním dokumentem, který stanoví v souladu s principy udržitelného rozvoje a oběhového hospodářství cíle, zásady a opatření pro nakládání s odpady na celém území Kraje Vysočina.

Aktualizovaný POH Kraje Vysočina se vztahuje na nakládání se všemi odpady s výjimkou odpadů stanovených v § 2 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“) a musí být v souladu se závaznou částí aktualizovaného Plánu odpadového hospodářství České republiky.

Aktualizovaný POH Kraje Vysočina s výhledem do r. 2035 navazuje na předchozí POH Kraje Vysočina pro období 2016-2025, který byl schválen Zastupitelstvem kraje Vysočina dne 2. 2. 2016. Pro tento stále platný dokument bylo vypracováno posouzení Natura 2000 i kompletní vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Předkládaná aktualizace s výhledem do roku 2035 reflektuje změny odpadové legislativy a požadavky EU, ke kterým se ČR zavázala. V principu se ale jedná o posilování již stanovených cílů a stávajících nástrojů na prosazování a kontrolu plnění, které umožnila právě změna odpadové legislativy ČR od roku 2021 (podrobněji specifikováno v následující kapitole).

POH Kraje Vysočina bude změněn dle zákona o odpadech bezprostředně po každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován (například nová právní úprava v oblasti nakládání s odpady, která bude zásadně ovlivňovat strategii odpadového hospodářství včetně stanovení nových cílů nebo změny stávajících cílů, nová POH ČR).

4. Zdůvodnění potřeby pořízení

Povinnost zpracovat plán odpadového hospodářství je uložena zákonem o odpadech a směrnicí o odpadech (směrnice 2008/98/ES1).

POH se zpracovává za účelem:

- vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů,
- vytváření podmínek pro nakládání s odpady podle zákona o odpadech a v souladu s hierarchií nakládání s odpady,
- dosažení cílů stanovených rámcovou směrnicí o odpadech a dalších relevantních předpisů v oblasti odpadového hospodářství,
- nastavení podmínek fungování odpadového hospodářství v Kraji Vysočina.

Kraj Vysočina přistoupil k aktualizaci stávajícího POH KV v souvislosti se změnami odpadové legislativy Evropské unie (EU) tzv. „Balíčkem k oběhovému hospodářství“¹, a také v návaznosti na nový Akční plán pro oběhové hospodářství – „Čistší a konkurenceschopnější Evropa“². Změny z evropských směrnic byly implementovány do nových zákonů č. 541/2020 Sb., o odpadech, č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností a do novely zákona č. 477/2001 Sb., o obalech v podobě nových povinností a cílů pro OH. V srpnu 2022 byl přijat nový zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, který má rovněž vliv na směřování odpadového hospodářství ve specifické oblasti nakládání s vybranými plastovými výrobky.

Cíle byly zohledněny v aktualizovaném POH ČR, který stanovuje výhled do roku 2035. Aktualizovaný POH ČR je jedním z výchozích dokumentů pro tvorbu aktualizovaného POH Kraje Vysočina.

5. Základní principy a postupy (etapy) řešení

Aktualizovaný POH Kraje Vysočina vychází z nově přijatých právních norem upravujících oblast odpadového hospodářství, které přispějí zásadním způsobem k přechodu na evropskou cirkulární ekonomiku. V nových (zákon o odpadech, zákon o výrobcích s ukončenou životností, zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí) nebo novelizovaných (zákon o obalech) zákonech jsou zakotveny nové nástroje a možnosti, které povedou k naplnění cílů a zlepšení odpadového hospodářství ČR. Tyto nové nástroje jsou aplikovány v aktualizovaném POH ČR.

Aktualizovaný POH ČR zohledňuje nové cíle pro odpady, výrobky s ukončenou životností a obaly. Především se jedná o tyto cíle:

- navýšit recyklaci komunálních odpadů (KO) na úroveň 65 % do roku 2035,
- omezit skládkování KO na 10 % do roku 2035,
- do roku 2030 recyklovat 70 % obalových odpadů,
- zavést povinný oddělený sběr textilního odpadu,
- redukce potravinových odpadů,
- zavést povinnost odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu od roku 2023,
- zavést povinnost pro roce 2030 uvádět na trh pouze recyklovatelné plastové odpady,
- zákaz vybraných plastových produktů na jedno použití od účinnosti zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

¹ http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098&from=CS>

Nová odpadová legislativa (viz výše) přináší k podpoře nutných změn a k přechodu na cirkulární ekonomiku:

- nové recyklační cíle na úrovni povinných evropských cílů,
- cíle pro obce pro oddělené soustředování recyklovatelných složek komunálního odpadu
- navyšování poplatku za skládkování,
- omezování skládkování různých druhů odpadů,
- zákaz skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů od roku 2030,
- podpora principu placení poplatků za odpady na základě skutečně vyprodukovaného množství,
- posilování rozšířené odpovědnosti výrobců,
- zavedení principu ekomodulace,
- zvyšování recyklačních cílů pro obaly,
- preference opakovaně použitelných obalů.

POH ČR je určujícím dokumentem pro vypracování plánů odpadového hospodářství krajů. Závazná část POH ČR, včetně jejích změn, je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů a dílčím podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace.

V aktualizovaném Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do roku 2035 bude nutné uvést všechny hlavní priority dle POH ČR, včetně těch nových nebo upravených (jsou zvýrazněny):

Hlavní priority odpadového hospodářství v Kraji Vysočina pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035

1. Předcházení vzniku odpadů.
2. Snižování nebezpečných vlastností odpadů.
3. Opětovné použití výrobků s ukončenou životností.
4. Nahrazování primárních surovin druhotnými surovinami.
5. Kvalitní recyklace a maximální využití vhodných odpadů (materiálové, energetické, biologické) a to především ve vazbě na průmyslové segmenty v regionech (zemědělství, energetiku, stavebnictví).
6. **Používání výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin zejména ve veřejných zakázkách.**
7. Optimalizace a zefektivnění nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady (BRKO) a ostatními biologicky rozložitelnými odpady (BRO) na území ČR.
8. **Omezování množství potravinových odpadů a zvyšování využití gastroodpadu.**
9. Posilování odděleného soustředování využitelných odpadů („třídění u zdroje“) zejména papíru, plastů, skla, kovů, **biologického odpadu a textilu v obcích).**
10. **Vysoce kvalitní recyklace komunálních odpadů.**
11. **Energetické využívání nerecyklovatelných zbytkových odpadů.**
12. Zásadní omezení skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů na území ČR.
13. Optimalizace veškeré činnosti v odpadovém hospodářství s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.

14. Optimalizace veškeré činnosti v odpadovém hospodářství, s ohledem na vynaložené náklady a ekonomickou a sociální udržitelnost.
15. Vyjasnění stavu, kdy odpad přestává být odpadem.
16. Zajištění dlouhodobé stability a udržitelnosti odpadového hospodářství v ČR.
17. **Výzkum, vývoj a inovace v odpadovém hospodářství.**

Z takto vymezených priorit vyplývají opatření:

1. **Podpora aktivit v oblasti předcházení vzniku odpadů.**
2. **Podpora center opětovného využití a oprav, služeb sdílení věcí apod.**
3. Podpora odděleného soustředování využitelných odpadů zejména komunálních a jejich následná recyklace a využití.
4. Zkvalitňování vhodných systémů nakládání s komunálními odpady z obcí.
5. Zajištění dostatečných kapacit pro recyklaci odpadů.
6. **Zajištění nakládání s biologickým odpadem u všech původců včetně obcí, a to od odděleného soustředování, přes sběr až po konečné využití těchto odpadů, výstupních produktů ze zařízení.**
7. **Podpora a motivace zemědělců k využívání kompostů z bioodpadů.**
8. Energetické využívání komunálních odpadů zejména nerecyklovatelných zbytkových komunálních odpadů, v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.
9. Zajištění dostatečných kapacit pro využití komunálních odpadů, včetně směsného komunálního odpadu, vznikajících na území obcí.
10. Budování a modernizace sítě zařízení pro nakládání s odpady.
11. **Podpora kvalitního třídění odpadů a nových technologií úprav odpadů.**
12. Na národní úrovni vymezení kritérií, jež musí být splněna k tomu, aby konkrétní látka nebo předmět mohly být považovány za vedlejší produkt a nikoli odpad.
13. Na národní úrovni vymezení kritérií, kdy odpad přestává být odpadem.
14. Podporovat modernizaci stávajících zařízení pro nakládání s odpady.
15. **Podporovat výstavbu moderních inovativních technologií pro recyklaci odpadů.**
16. **Podpora rozšíření kapacit pro zvýšení energetického využití nerecyklovatelného komunálního odpadu, v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.**
17. Podpora rozšíření kapacit pro zvýšení podílu spalovaného odpadu v zařízeních k tomu vhodných, v souladu s platnou legislativou, za účelem náhrady primárních zdrojů.
18. **Zajištění dostatečných kapacit pro bezpečné energetické využití a spalování zdravotnických odpadů (ostatních i nebezpečných).**

19. Podpora nově vznikajících technik³ uvedených zejména v referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách (BREF⁴).
20. **Podpora využívání druhotných surovin z odpadů ve výrobních procesech.**
21. **Optimalizace výrobních procesů, inovace, nové technologie a vývoj nových materiálů, za účelem snižování materiálové náročnosti.**
22. **Podpora nízkoodpadových inovativních výrobních technologií.**
23. **Zaměření se na vývoj výrobků a ekodesign.**
24. **Rozvoj rozšířené odpovědnosti výrobců.**
25. **Podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti zpracovatelských a recyklačních technologií.**
26. Podpora zavádění certifikovaných systémů environmentálního řízení.
27. **Podpora zájmu spotřebitelů i průmyslu o recyklované produkty, certifikace produktů a služeb (ekoznačení).**
28. **Informační podpora, environmentální výchova, osvěta a vzdělávání.**
29. **Podpora odpovědného veřejného zadávání k zajištění poptávky po recyklovaných výrobcích.**

Opatření budou rovněž zapracována do aktualizace POH KV spolu s novými nebo upravenými cíli v Závazné části POH KV. Konkrétní opatření a nástroje ve Směrné části POH KV budou zohledňovat také potřeby Kraje Vysočina v oblasti předcházení vzniku a nakládání s odpady.

V rámci aktualizace POH KV bude provedena také revize Analytické části, zejména pak zhodnocení vývoje produkce a nakládání s odpady od r. 2016 do r. 2021. Rovněž bude provedena revize sítě zařízení pro nakládání s odpady, která jsou v současné době provozována na území Kraje Vysočina. Budou také vyhodnoceny použité nástroje a opatření v oblasti předcházení vzniku odpadů a dalšího rozvoje odpadového hospodářství.

Zpracování POH Kraje Vysočina bude realizováno dle následujícího harmonogramu:

Konec roku 2022

- Získání závěru zjišťovacího řízení Kraje Vysočina k aktualizaci POH Kraje Vysočina zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákon o EIA)

Červen 2023

- Zpracování návrhu aktualizované analytické, závazné a směrné části POH Kraje Vysočina a jeho předání Objednateli k projednání

³) Nová technika průmyslové činnosti, která by mohla poskytovat buď vyšší nebo alespoň stejnou úroveň ochrany životního prostředí s vyšší úsporou nákladů než stávající nejlepší dostupné techniky (podle čl. 3 odst. 14 Směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích).

⁴) BREF – referenční dokument o nejlepších dostupných technikách, který popisuje použité techniky, současné úrovně emisí a zvažované techniky pro určení nejlepších dostupných technik (BAT), závěry o BAT a nově vznikající techniky pro dané odvětví průmyslu (podle čl. 3 odst. 11

a 12 Směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích).

Srpen 2023

- Získání stanoviska MŽP k aktualizovanému POH KV

Září 2023

- Zapracování připomínek a zpracování konečné verze analytické, závazné a směrné části aktualizovaného POH Kraje Vysočina

Říjen 2023

- Zaslání na MŽP
- Projednání v Komisi životního prostředí a v Radě kraje

Listopad 2023

- Zajištění prezentace aktualizovaného Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do r. 2035 a jeho schválení zastupitelstvem kraje

6. Hlavní cíle a zásady

Aktualizovaný POH Kraje Vysočina stanoví cíle a opatření pro plnění cílů, která jsou založena na principu dodržování hierarchie způsobů nakládání s odpady. Zohledňují současně strategie a priority rozvoje odpadového hospodářství ČR a přechodu na cirkulární ekonomiku. Rovněž tak vycházejí z vývoje odpadového hospodářství a jeho potřeb na území Kraje Vysočina.

Cíle pro oblast předcházení vzniku odpadů a rovněž cíle pro nakládání s odpady, které jsou obsaženy ve stávajícím POH Kraje Vysočina pro období 2016-2025, vycházejí z POH ČR a z velké části jsou obsaženy i v aktualizovaném POH s výhledem do r. 2035. Ke stávajícím cílům budou doplněny nové cíle, které rozšiřují závazky do dalšího období, nebo vyplývají z nově přijatých zákonů. Cíle, které budou aktualizovány nebo nově doplněny, jsou následující:

Oblast předcházení vzniku odpadů

- Podporovat aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory předcházení vzniku odpadů.
- Podporovat modely trvale udržitelné výroby a spotřeby, zaměřit se na výrobky obsahující kritické suroviny
- Vytvořit podmínky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a využívání „druhotných surovin“.

Oblast odpadového hospodářství

Komunální odpady

- Rozvíjet a intenzifikovat tříděný sběr pro odpady z papíru, plastů, skla, kovů a biologického odpadu. Zavést tříděný sběr pro odpady z textilu do 1. ledna roku 2025
- Zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu (55 % v roce 2025, 60 % v roce 2030, 65 % v roce 2035)
- Do roku 2035 snížit množství skládkovaného komunálního odpadu na 10 % (hmotnostních) nebo méně z celkového množství produkovaného komunálního odpadu
- Snižovat množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky (od roku 2021 dále)

- Předcházet vzniku potravinových odpadů a snižovat jejich množství na všech úrovních potravinového řetězce

Stavební odpady

- Zvyšovat materiálové využití stavebních a demoličních odpadů s výjimkou zemin, kamení, jalové horniny a hlušiny (2021 a dále)

Obaly a obalové odpady

- Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2025 a 75 % do roku 2030. Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025 a 80 % do roku 2030.
- Zajistit recyklaci a využití obalových odpadů dle cílů stanovených v Příloze č. 3 k zákonu č. 477/2001 Sb.:
 - Cíl pro recyklaci obalových odpadů dle materiálů (papírové a lepenkové, skleněné, plastové, železné, hliníkové, dřevěné).
 - Cíl pro recyklaci prodejních obalů určených spotřebiteli.
 - Cíle pro využití prodejních obalů určených spotřebiteli.
 - Celkový cíl pro recyklaci odpadů z obalů.
 - Celkový cíl pro využití odpadů z obalů.
- Zajistit tříděný sběr 77 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2025 a 90 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2029.

Zajistit obsah recyklátu v nápojových lahvích z PET minimálně 25 % do roku 2025 a v plastových nápojových lahvích minimálně 30 % do roku 2030.

Zajistit do července roku 2024, aby nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě

Odpadní elektrozařízení

- Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních elektrozařízení v míře 65 % (od roku 2021 a dále).

Odpadní elektrozařízení celkem (celkem za skupiny 1-6) – 65 %.

Cíl pro zpětný odběr pro samostatné skupiny elektrozařízení 1, 2 a 3 – 65 %.

- Dosahovat úrovně přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních elektrozařízení (od 2021 a dále).

Využití / recyklace a příprava k opětovnému použití:

Skupina 1. - 85 % / 80 %; skupina 2. - 80 % / 70 %; skupina 3. – - / 80 %; skupina 4. - 85 % / 80 %; skupina 5. - 75 % / 55 %; skupina 6. - 75 % / 55 %.

Přenosné baterie a akumulátory

- Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů v minimální míře 45 %
- Dosahovat minimální recyklační účinnosti procesů recyklace skupin odpadních baterií a akumulátorů. Olověné akumulátory 65 %, Nikl-kadmiové akumulátory 75 %, Ostatní baterie a akumulátory 50 %

Pneumatiky

- Dosáhnout úrovně zpětného odběru odpadních pneumatik: 2020–65 %, 2021–75 %, 2022 a dále 80 %
- Dosáhnout míry recyklace a přípravy k opětovnému použití odpadních pneumatik: 2021–10 %; 2022–15 %; 2023–25 % a 2024–30 %

Vozidla s ukončenou životností

- Dosáhnout míry opětovného použití, recyklace a využití při zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností (od roku 2020 a dále)
Využití a opětovné použití – 95 %, recyklace a opětovné použití – 85 %

Kaly z čistíren odpadních vod

- Snižovat množství rizikových látek v kalech z čistíren komunálních odpadních vod

Vybrané plastové výrobky

- Dosáhnout do roku 2026 v porovnání s rokem 2022 snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití. Cíl pro snížení spotřeby plastových nápojových kelímků a nádob na potraviny na jedno použití: spotřeba (kg/obyv./rok) v roce 2026 je menší než spotřeba (kg/obyv./rok) v roce 2022
- Zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro vybrané plastové výrobky na jedno použití
- Zajistit osvětu a informovanost spotřebitelů a podnícení odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadů z plastových výrobků na jedno použití

Hlavní změny cílů, jak je patrné z výše uvedeného přehledu, se týkají především pokračování cílů po roce 2020, tedy od roku 2021 dále. Číselná hodnota cíle je buď zachována, nebo v některých případech je nastavena podle nového požadavku evropského předpisu a nové národní legislativy. Jsou nastaveny procentuální hodnoty pro jednotlivé již platné cíle, případně prodlouženo období, kdy mají být tyto cíle splněny.

Cíle pro oblast výrobků s ukončenou životností a rovněž vybraných jednorázových plastových výrobků jsou, stejně jako ve stávajícím POH Kraje Vysočina pro období 2016-2025, stanovené jako povinnosti výrobců a jsou hodnotitelné pouze na národní úrovni. Kraj tak může plnění některých cílů pouze podpořit, zejména informačně.

Zásady pro dosažení stanovených cílů v aktualizovaném POH Kraje Vysočiny s výhledem do roku 2035 zachovávají, obdobně jako Aktualizovaný POH ČR, stávající znění dle POH KV pro období 2016-2025. K zásadám pro nakládání s odpady budou za písm. f) doplněny:

- Postupně zcela zamezit skládkování odpadu vhodného k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunálního odpadu.
- Zamezit ředění nebo mísení odpadů za účelem splnění kritérií pro přijímání na skládku.

7. Míra, v jaké koncepcce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.

Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina je obecnou koncepcí, která stanovuje zaměření a nastavuje cíle odpadového hospodářství na úrovni kraje, kterých je nutné v následujících letech dosáhnout, tak aby byly naplněny cíle EU, ke kterým se ČR zavázala nebo cíle, které si ČR stanovila.

Aktualizovaný POH KV z povahy koncepce nenavrhuje opatření v konkrétních lokalitách nebo umístění zařízení pro nakládání s odpady do území. POH KV je zaměřen především na analýzu stavu a předpokládaný vývoj odpadového hospodářství, obsahuje strategii s prioritami odpadového hospodářství, zásady a cíle pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s odpady.

Síť zařízení pro nakládání s odpady byla vyhodnocena a popsána již při zpracování stávajícího platného POH Kraje Vysočina pro období 2016-2025. Současně s tím byly stanoveny podmínky pro doplnění nebo modernizaci sítě zařízení. V aktualizovaném POH KV s výhledem do roku 2035 nebudou s ohledem na doplněné cíle a opatření v tomto směru žádné zásadní změny.

Lze konstatovat, že aktualizovaný POH KV s výhledem do roku 2035 nestanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám a požadavkům na přírodní zdroje. Aktualizovaný POH KV nepovede ke zvýšeným nárokům na přímý zábor ploch území, zvýšení jejich expozice znečišťujícími látkami, změny v jejich obhospodařování nebo ovlivnění vodního režimu.

8. Přehled uvažovaných variant řešení

Dokument Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do roku 2035 bude zpracován v jedné variantě.

9. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Dokument Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina má vztah především ke koncepcím souvisejícím s odpadovým hospodářstvím, ale také ke koncepcím z oblasti životního prostředí. Koncepce, kterých by se mohl navržený POH Kraje Vysočina dotýkat, jsou uvedeny v následujícím přehledu.

Národní úroveň

- Plán odpadového hospodářství ČR, aktualizace s výhledem do r. 2035
- Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do roku 2050
- Strategický rámec ČR 2030

- Strategický rámec cirkulární ekonomiky ČR 2040
- Surovinová politika ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017) + Doplnění SURPOL 2020
- Politika druhotných surovin ČR 2019–2022, (aktualizace 2019)
- Národní program reforem pro rok 2020
- Politika územního rozvoje ČR
- Státní energetická koncepce
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Regionální úroveň

- Strategie rozvoje Kraje Vysočina 2021-2027
- Profil Kraje Vysočina, 2021
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Kraje Vysočina 2018-2025
- Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina 2016-2025
- Územní energetická koncepce Kraje Vysočina 2017-2042 (akt. 2018)
- Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina
- Program ke zlepšování kvality ovzduší Kraje Vysočina
- Zdravý Kraj Vysočina, Program Zdraví 21 pro Kraj Vysočina
- Plán péče o CHKO Železné hory
- Plán péče o CHKO Žďárské vrchy
- Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
- Plán oblasti povodí Horní Vltavy
- Plán oblasti povodí Dyje
- Plán oblasti povodí Horního a Středního Labe

Zpracování Aktualizace POH Kraje Vysočina s výhledem do roku 2035 vychází ze zákona o odpadech. Reflektuje potřeby kraje specifikované kromě jiného v koncepčních materiálech kraje. Nepředpokládá se významný negativní vztah ke koncepčním materiálům stejně jako kumulativní vlivy k jiným záměrům.

10. Předpokládaný termín dokončení

V průběhu 4. čtvrtletí 2022 bude probíhat zjišťovací řízení SEA. Předpokládaný termín projednání aktualizovaného Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do roku 2035 a jeho schválení Zastupitelstvem Kraje Vysočina je listopad 2023.

11. Návrhové období

Návrhové období realizace koncepce Aktualizovaný Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina je určeno pro období 2016–2025 s výhledem do roku 2035.

12. Způsob schvalování

Závaznou část „Aktualizovaného Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016–2025 s výhledem do roku 2035“ schvaluje Zastupitelstvo Kraje Vysočina, vyhláší se obecně závaznou vyhláškou Kraje Vysočina a následně se zveřejňuje na internetu <https://sbirkapp.gov.cz>

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Vymezení dotčeného území

Dotčené území, pro které je zpracovávána posuzovaná koncepce Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025, je vymezeno správním obvodem Kraje Vysočina. Kraj Vysočina zaujímá jižní část České republiky. Na západě sousedí s Jihočeským krajem, na severu se Středočeským a Pardubickým krajem a na východě s Jihomoravským krajem. Kraj Vysočina nesousedí přímo s žádným okolním státem.

Obr. 1: Územní samosprávné členění ČR – kraje ČR a regiony soudržnosti NUTS II

Zdroj: Profil Kraje Vysočina, 2021

2. Výčet dotčených samosprávních celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Dotčeným vyšším územně samosprávným celkem je Kraj Vysočina. Dotčenými samosprávními celky jsou obce v Kraji Vysočina:

Počet samosprávních obcí:	704
Počet obyvatel (dle ČSÚ, k 31.12.2021):	504 025
Rozloha:	6 796 km ²

3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

3.1 Ovzduší, klima

Do území Kraje Vysočina zasahuje 8 klimatických oblastí dle Quitta. Většina kraje spadá do mírně teplých oblastí MT2, MT3, MT5, MT7, MT9, MT10 a MT11. Chladná oblast CH7 zahrnuje centrální část Žďárských vrchů, Javořické vrchoviny a Křemešníka a malou izolovanou oblast Kutnohorské plošiny.

Údaje o kvalitě ovzduší vycházejí ze Zprávy o životním prostředí v Kraji Vysočina za rok 2020. Kvalita ovzduší v Kraji Vysočina je určována zejména zemědělským charakterem kraje a nízkým zastoupením průmyslu. Na znečištění ovzduší se také podílejí lokální topeniště a pouze lokálně doprava.

Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybují hluboko pod hodnotami pro celou ČR s výjimkou ozonu, který byl v minulosti nad hodnotami pro celou ČR. V Kraji Vysočina byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro denní koncentraci PM10 v letech 2005 a 2006, ale také v roce 2010, kdy podíl plochy nepřekročil 1 %. Imisní limit pro roční koncentraci PM10 ve sledovaném období 2005–2020, ani pro roční koncentraci PM2,5 ve sledovaném období 2012–2020 nebyl překročen. Každoročně je překročen limit roční koncentrace B(a)P jako ve většině ostatních krajů, avšak pouze na minimální ploše území (do 2 %). Překročení limitu pro ozon se v jednotlivých letech velmi liší, stejná situace je ve všech krajích.

V roce 2020 bylo vymezeno na území Kraje Vysočina pouze 0,04 % území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu, konkrétně se jednalo o B(a)P. Také byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8-hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu na 40,7 % plochy kraje. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2020 vymezeno 40,7 % plochy kraje (odpovídá 30,8 % obyvatel kraje), na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky.

Lze konstatovat, že kvalita ovzduší na Vysočině je dobrá, k překračování imisních limitů může docházet pouze v případě dlouhých epizod s nepříznivými rozptylovými podmínkami, a to pouze na nejzatíženějších lokalitách.

3.2 Voda

Území Kraje Vysočina je pramennou oblastí, prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi Severním a Černým mořem. Do Severního moře odvádějí povrchové vody toky Žirovnice, Kamenice, Želivka, Sázava a Doubrava. Do Černého moře odvádějí povrchové vody toky Moravská Dyje, Želetavka, Jevišovka, Rokytná, Jihlava, Oslava, Bítýška, Libochovka, Bobrůvka, Nedvědička a Svatka. Území podél hlavního evropského rozvodí bývá označováno jako

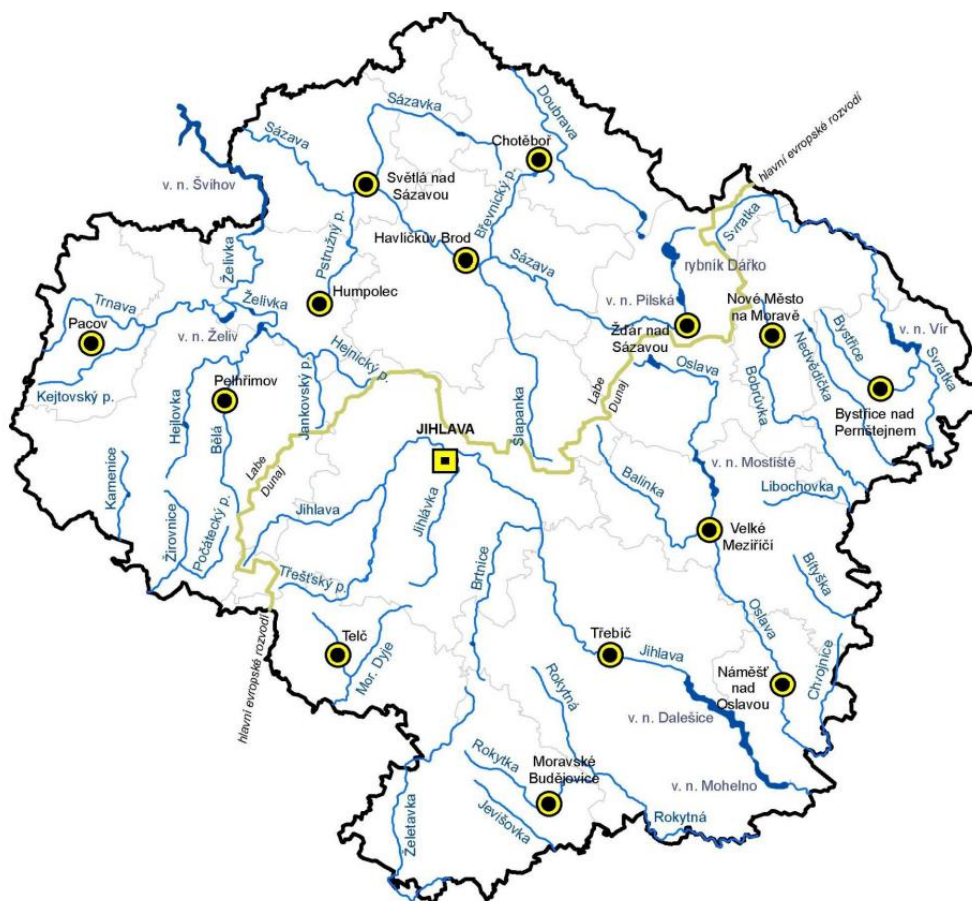
„střecha Evropy“. Všechny vodní toky na území Kraje Vysočina odvádějí vodu z kraje pryč, žádný vodní tok vodu do kraje nepřivádí.

Vodní toky v Kraji Vysočina představují významné zdroje pitné vody pro obyvatele Kraje Vysočina i sousedních krajů. Vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce zásobuje pitnou vodou hlavní město Prahu, část Středočeského kraje a západní část Kraje Vysočina. Vodárenská nádrž Vír na řece Svratce zásobuje pitnou vodou brněnskou aglomeraci a severovýchodní část Kraje Vysočina. Vodárenské nádrže Mostiště, Hubenov a Nová Říše jsou významnými regionálními zdroji pitné vody. Vodní dílo Dalešice na řece Jihlavě slouží jako zdroj chladicí vody pro jadernou elektrárnu Dukovany.

Významným hydrologickým prvkem v Kraji Vysočina jsou rybníky, které se vyskytují prakticky na celém území kraje. K nejvýznamnějším rybničním soustavám patří Telč, Javořice a Dářko. Největším rybníkem na území kraje je Velké Dářko s rozlohou cca 206 ha, který slouží především k rekreačním účelům.

Žďárské vrchy byly vyhlášeny jako Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV).

Obr. 2: Vodní toky a vodní nádrže v Kraji Vysočina

Zdroj: Profil Kraje Vysočina, 2021

V Kraji Vysočina byla v období 2019–2020 zjištěna v tocích převážně IV. třída jakosti, tedy silně znečištěná voda, a V. třída jakosti (velmi silně znečištěná voda). Velmi silně znečištěná voda byla zjištěna na úseku Jevišovky, Moravské Dyje, Kamenice, Žirovnice, Sázavy a Olšavy. Vliv na jakost vody má především komunální znečištění v důsledku chybějící nebo nevyhovující vodohospodářské infrastruktury v malých obcích a plošné znečištění ze zemědělství, dále pak kovožpracující průmysl.

3.3 Půda

Půda je jednou ze základních složek životního prostředí, významných pro existenci rostlinných a živočišných organismů. Ochrana půdního fondu patří k základním přístupům strategie udržitelného rozvoje.

V současné době je v Kraji Vysočina celkem cca 408 tisíc ha zemědělské půdy, tj. 60 % z celkové rozlohy kraje. Orná půda tvoří 314 tisíc ha, tj. 77 % zemědělské půdy.

Trvalé travní porosty tvoří 82 tisíc ha, tj. 20 % zemědělské půdy. Zbývajících 11 tisíc ha (3 %) zaujímají zahrady, sady atd.

Tab. 1: Bilance půdy v okresech Kraje Vysočina (v ha) k 31. 12. 2020

Okresy	Výměra celkem (ha)	Zemědělská půda (ha)				Nezemědělská půda	
		celkem	z toho			celkem	z toho lesní půda
			orná půda	travní porosty	vinice, sady, zahrady		
Havlíčkův Brod	126 502	78 967	58 860	17 654	2 453	47 535	36 208
Jihlava	119 924	70 110	52 244	16 027	1 839	49 814	37 501
Pelhřimov	129 005	78 185	59 241	17 008	1 936	50 820	39 227
Třebíč	146 276	92 962	81 270	9 210	2 483	53 314	39 597
Žďár nad Sázavou	157 866	87 546	62 383	22 529	2 634	70 320	55 113
Kraj Vysočina	679 573	407 771	313 997	82 427	11 347	271 802	207 647
Podíl kraje na ČR v %	8,6	9,7	10,7	8,1	4,8	7,4	7,8

Zdroj: Profil Kraje Vysočina, 2021

Nejvíce zastoupeným půdním typem v území je kambizem. V plochých částech se nacházejí ostrovy pseudoglejů na těžších hlínách. Nižší plošiny a horní části okrajových svahů centrální části Vysočiny pokrývají území typické kambizemě, často oglejené. Na okrajových svazích jsou zpravidla vyvinuty kambizemě typické. Ty mají největší zastoupení na Třebíčsku. Zde se na sprašových a hlinitých stanovištích nachází ostrůvky luvizemě typické s dalšími subtypy a dále jsou zde hnědozemě s různými subtypy. Na hlinitých materiálech plošin se střídavým zamokřováním vznikly pseudogleje. Na skalnatých stanovištích se vyskytují různé subtypy litozemí a rankerů.

V nejnvýše položených místech Žďárských vrchů a Javořické vrchoviny jsou zastoupeny podzoly na kyselých stanovištích. Půdy s vysokou hladinou podzemní vody se nacházejí zejména podél vodotečí a na prameništích. Jsou to gleje místy zrašelinělé a fluvizemě. Převažují půdy většinou hlinitopísčité až písčitolhinité, s menším obsahem skeletu, slabě až středně bohaté. Ty se nacházejí zejména na rulách a žulách. Charakteristický je vyšší podíl skeletu, místy jsou půdy až balvanité.

3.4 Horninové prostředí, geologie, geomorfologie

Z hlediska geomorfologického členění České republiky většina území Kraje Vysočina spadá do podsoustavy (oblasti) Českomoravská vrchovina, která je součástí Česko-moravské geomorfologické soustavy (subprovincie). Na severu zasahuje do kraje výběžek podsoustavy (oblasti) Středočeská tabule, která je součástí soustavy (subprovincie) Česká tabule.

Českomoravská vrchovina je tvořena především přeměněnými (metamorfovanými) horninami – rulami, amfibolity, migmatity. Přeměněné horniny jsou na několika místech prostoupeny hlubinnými vyvřelinami – především žulami, syenity, diority (např. masiv jihlavský, třebečský železnohorský). Pro Kraj Vysočina je typický místní izolovaný výskyt hadců (především v údolí Jihlavy u Mohelna) a krystalických vápenců (např. u Ledče nad Sázavou). Pro výběžek České křídové tabule, která zasahuje na okraji Železných hor až k Velkému Dářku, je typický výskyt pískovců a opuk.

3.5 Příroda a krajina

Prakticky celé území Kraje Vysočina se nachází na území Českomoravské vrchoviny. Tomu odpovídá charakter krajiny. Reliéf je zvlněný s převahou plošin, plochých hřbetů a mělkých údolí. Hluboce zaříznuté a členité je pouze údolí Svratky s většími přítoky na východě kraje. Převažují vyšší nadmořské výšky, průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 400-500 m n. m. Nejvyšších nadmořských výšek přes 800 m n.m. dosahuje Českomoravská vrchovina v části Jihlavských vrchů na jihozápadě kraje (Javořice, 837 m n.m.) a v části Žďárských vrchů na severu kraje (Devět skal, 836 m n.m.). Nejnižší položeným místem kraje je údolní niva Oslavy a Jihlavy (240 m n. m.). Pro krajinu je charakteristická maloplošná mozaika, ve které se střídají plochy lesů a bezlesí (pole a louky). Lesní půda zaujímá cca 30 % rozlohy kraje. Rozsáhlejší lesní celky se nacházejí především ve Žďárských a Jihlavských vrších. Většina lesních porostů má nepůvodní skladbu s převahou smrku, následuje borovice a modřín. Lesy s vyšším zastoupením listnáčů se nacházejí především podél vodních toků. Osídlení krajiny je řídké, nicméně souvislé.

Do území Kraje Vysočina zasahují na severu na hranici s Pardubickým krajem dvě chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Železné hory a Žďárské vrchy. Celková rozloha CHKO Železné hory je 28 472 ha, z toho se v Kraji Vysočina nachází 9 328 ha, tj. 32,8 %. Celková rozloha CHKO Žďárské vrchy je 70 889 ha, z toho se v Kraji Vysočina nachází 51 497 ha, tj. 72,6 %. Celkem zaujímají obě CHKO cca 9 % z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

Na území Kraje Vysočina bylo k 31.12.2020 vyhlášeno celkem 205 maloplošných zvláště chráněných území. Z toho je 7 národních přírodních rezervací (NPR) o celkové rozloze 1 357 ha,

3 národní přírodní památky (NPP) o celkové rozloze 82 ha, 76 přírodních rezervací (PR) o celkové rozloze 3 350 ha a 117 přírodních památek (PP) o celkové rozloze 1 121 ha. Celkem zaujímají maloplošná zvláště chráněná území cca 0,87 % z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

Na území Kraje Vysočina je dle nařízení vlády č. 318/2013 Sb. vymezeno 85 evropsky významných lokalit (EVL) soustavy Natura 2000 a žádná ptačí oblast (PO). Celková rozloha EVL je 6 413 ha, tj. cca 0,94 % z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

K ochraně krajinného rázu je na území Kraje Vysočina vyhlášeno 9 přírodních parků (o celkové rozloze 48 192,39 ha, tj. cca 7 % z celkové rozlohy Kraje Vysočina. V kraji byly vyhlášeny dvě krajinné památkové zóny Náměštsko a Vranovsko–Bítovsko.

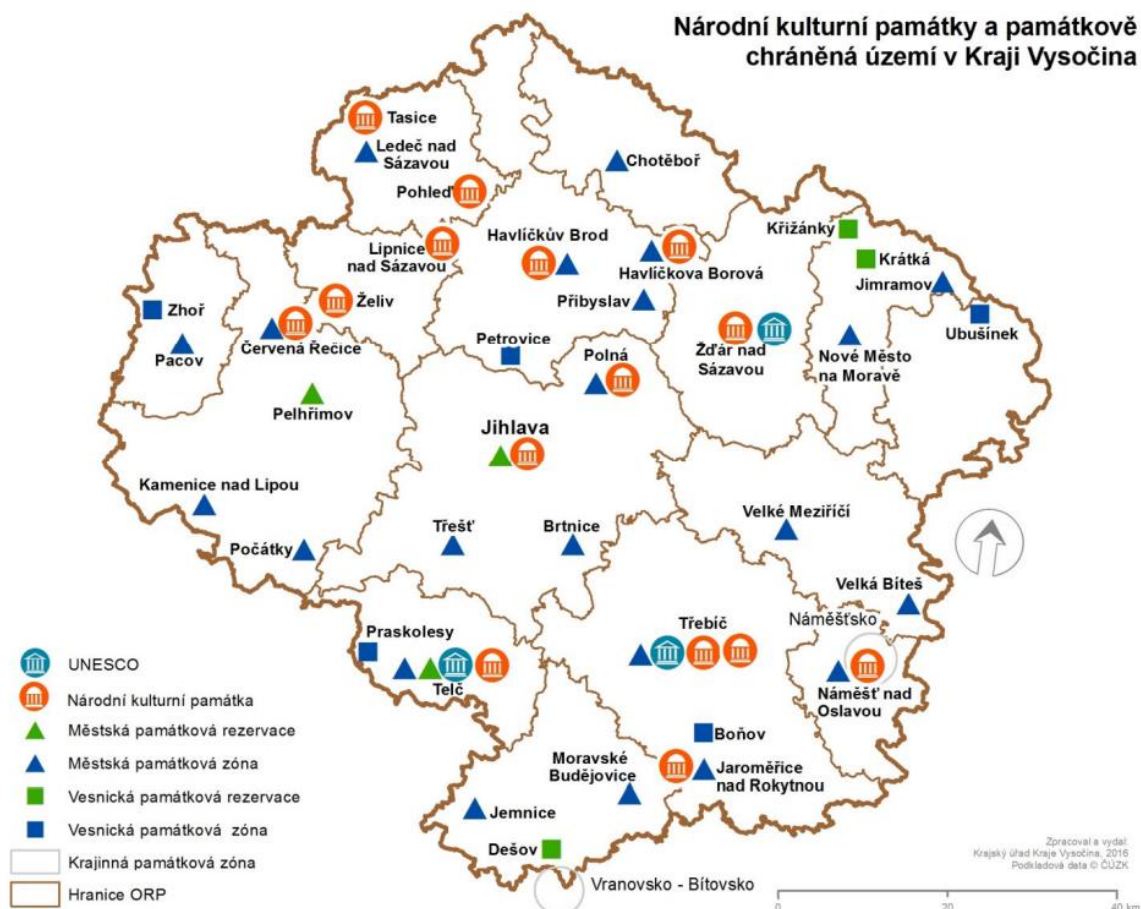
3.6 Kulturní památky

Kraj Vysočina patří k územím s bohatou historií a velkým množstvím kulturních památek. Na území kraje se nacházejí 3 památky zařazené na seznam kulturního dědictví UNESCO (bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť v Třebíči, historické jádro města Telče a poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou), 15 národních kulturních památek, 3 městské památkové rezervace (Jihlava, Pelhřimov, Telč), 3 vesnické památkové rezervace (Dešov, Krátká, Křižánky), 22 městských památkových zón a 5 vesnických památkových zón. Významná část území Kraje Vysočina je klasifikována jako území s archeologickými nálezy.

Mezi národní kulturní památky (nemovitě) jsou zařazeny následující stavby:

- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Zámek Telč
- Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Zámek Jaroměřice nad Rokytinou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Klášter s kostelem sv. Prokopa v Třebíči
- Židovský hřbitov v Třebíči
- Kostel sv. Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné
- Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě
- Klášter premonstrátů v Želivě
- Sklárna v Tasicích
- Michalův statek v Pohledí
- Zámek Červená Řečice

Obr. 3: Přehled památek zapsaných do seznamu UNESCO, národních kulturních památek a památkově chráněných území

Zdroj: Profil Kraje Vysočina, 2021

3.7 Odpady

Produkce odpadů a nakládání s nimi je ovlivněno přechodem ČR na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na předcházení vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a využití energie z odpadů namísto těžby primárních nerostných surovin a skládkování odpadů.

V Kraji Vysočina bylo v roce 2020 vyprodukováno celkem 1713,69 tis. t odpadů. Z toho bylo 94,66 % odpadů kategorie Ostatní. Nebezpečné odpady tvořily 5,34 % produkce, tj. 91,44 tis. t. Komunální odpady tvoří cca 16,15 % z celkové produkce odpadů. Vývoj produkce odpadů v Kraji vysočina je uveden v tab. 2.

Tab. 2: Vývoj produkce odpadů v Kraji Vysočina

Rok	Všechny odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	
			Celkem	z toho Komunální odpady
	[1000 t/rok]	[1000 t/rok]	[1000 t/rok]	[1000 t/rok]
2011	892,78	95,4	797,38	229,36
2012	903,73	67,49	836,24	228,08
2013	835,8	55,71	780,09	221,97
2014	1 151,15	71,51	1 079,63	244,06
2015	1 303,11	59,34	1 243,77	254,9
2016	1 367,72	73,61	1 294,12	258,02
2017	1 508,39	68,3	1 440,09	265,32
2018	1 672,01	75,85	1 596,17	274,24
2019	1 533,23	69,37	1 463,86	281,04
2020	1 713,69	91,44	1 622,26	276,74

Zdroj: Vyhodnocení plnění cílů POH KV za rok 2020

V průměru připadá na jednoho obyvatele kraje 3 361 kg vyprodukovaného odpadu ročně (r. 2020). Více než 56 % všeho vyprodukovaného odpadu tvoří stavební a demoliční odpady. Produkce odpadů meziročně narůstá.

Významnou skupinou jsou komunální odpady, ke které se vztahuje velká část cílů oběhového hospodářství. Vývoj produkce KO v Kraji Vysočina v kg/obyv. ukazuje tab. 3. Převážnou část produkce KO (cca 76 %) tvoří komunální odpady z obcí.

Tab. 3: Vývoj měrné produkce komunálních odpadů v Kraji Vysočina v kg/obyv.

rok	2016	2017	2018	2019	2020
kg/obyv.	548,05	548,96	549,58	561,56	542,78

Zdroj: Vyhodnocení plnění cílů POH KV za rok 2020

Vývoj produkce KO v posledních letech kolísá zejména v závislosti na vývoji produkce odděleně sbíraných bioodpadů. Nejvýznamnější složkou KO (42 % celkem, 47 % u obcí) je směsný komunální odpad (SKO), jehož produkce se i přes navýšení podílu odděleně sbíraných využitelných odpadů nesnižuje. Vývoj produkce SKO ukazuje tab. 4.

Tab. 4: Vývoj produkce směsných KO v Kraji Vysočina

Produkce SKO	2016	2017	2018	2019	2020
celkem	119 081,0	119 389,8	121 115,0	120 034,6	118 989,6
kg/obyv.	234,0	234,6	237,8	235,4	233,8
Z obcí	90 877,0	93 981,0	94 873,0	93 593,9	95 020,5
kg/obyv.	178,6	184,7	186,3	183,6	186,7

Zdroj: Vyhodnocení plnění cílů POH KV za rok 2020

Dlouhodobě je většina produkovaných odpadů v Kraji Vysočina následně využívána, a to zejména materiálově (recyklace, kompostování). Jen menší část odpadů se skládkuje. Vývoj způsobů nakládání s odpady na zařízeních provozovaných v Kraji Vysočina je uveden v tab. 5. Část odpadů je odvážena k využití, příp. skládkování mimo území Kraje Vysočina.

Tab. 5: Vývoj nakládání s odpady celkem v Kraji Vysočina (v %)

Rok	mater. využití	energ. využití	skládkování	spalování
2011	53,56	0,62	19,84	0,19
2012	76,86	0,95	17,07	0,21
2013	81,04	1,4	15,81	0,29
2014	70,75	1,79	11,44	0,21
2015	64,71	1,35	9,86	0,16
2016	85,45	1,55	9,37	0,13
2017	94,39	0,93	8,72	0,15
2018	84,4	0,72	7,87	0,13
2019	75,3	0,68	8,23	0,15
2020	69,45	0,76	7,2	0,13

Zdroj: Vyhodnocení plnění cílů POH KV za rok 2020

Odlíšný je způsob nakládání s komunálními odpady. Míra využití KO se celkově v kraji Vysočina pohybuje kolem 39 %, v obcích pak kolem 43 %. Zbytek komunálních odpadů, především pak směsný komunální odpad, se skládkuje. S rostoucí produkcí KO se absolutní množství skládkovaných komunálních odpadů nesnižuje. V posledních letech je odvážena část produkce SKO (cca 13 tis. t/rok) k energetickému využití do ZEVO. Množství takto využitých SKO bude do budoucna stoupat.

Množství odděleně sbíraných složek KO, které jsou následně předávány k recyklaci, každoročně narůstá. Obce Kraje Vysočina patří dlouhodobě mezi nejlepší v třídění odpadů papíru, plastů, skla a kovů v rámci ČR. Po roce 2015 nastal rozvoj odděleného sběru bioodpadů, které jsou dnes sbírány odděleně ve všech obcích kraje. Množství takto sbíraných odpadů je značné, odpad se kompostuje a dále využívá. Vybavenost obcí pro oddělený sběr odpadů je dobrá, počty nádob a sběrných prostředků narůstají a tím se zlepšuje dostupnost sběrné sítě.

V Kraji Vysočina je vytvořena síť zařízení pro nakládání s odpady. V souladu se plněním cílů POH KV dochází k jejímu postupnému rozvoji zejména v oblasti sběru a nakládání s vytříděnými komunálními odpady a bioodpady.

Kraj Vysočina podporuje rozvoj infrastruktury a technického vybavení území systémem grantů například na rozšíření sítě sběrných nádob, na separované komodity a na rozšíření sběrných dvorů a jejich vybavení apod.

Trendy vývoje:

- Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů (významná podpora Kraje Vysočina)
- Nárůst celkové produkce odpadů v kraji
- Dlouhodobý růst produkce komunálních odpadů (nárůst materiálově využitelných složek,

stagnace nebo mírný nárůst směsných KO). Produkce SKO v kg/obyv. je nižší, než je průměr ČR, a to díky vysoké míře třídění recyklovatelných složek a bioodpadů.

- Sběr papíru, plastů, skla, kovů a bioodpadů je zaveden ve všech obcích a dále se rozvíjí
- Většina produkovaných odpadů je materiálově využívána. Energetické využití odpadů je omezeno nedostatkem kapacit vhodných ZEVO, i když podíl KO využívaných v ZEVO SAKO Brno mírně narůstá.
- Síť zařízení je postupně doplňována a modernizována v souladu s POH KV, některé typy zařízení na území kraje chybí

4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Stávající problémy životního prostředí Kraje Vysočina byly identifikovány v materiálu Strategie rozvoje Kraje Vysočina, konkrétně SWOT analýza. SWOT analýza definuje silné a slabé stránky a možná rizika a příležitosti.

V aktuální Strategii rozvoje Kraje Vysočina na období 2021-2027 byly definovány silné a slabé stránky, možné hrozby či příležitosti Kraje Vysočina. Slabé stránky a ohrožení definované pro prioritní osu 4 Zdravé životní prostředí a udržitelný venkov lze považovat za problémy v oblasti životního prostředí, které je potřeba řešit. Slabé stránky a ohrožení jsou specifikovány pro jednotlivá opatření prioritní osy 4 Zdravé životní prostředí a udržitelný venkov a jsou uvedena v následujícím přehledu:

Opatření 4.1 Obnova a rozvoj venkovského prostoru

W – Slabé stránky

- Nevyhovující stav dopravní a technické infrastruktury a objektů občanské vybavenosti
- Nedostačující dopravní obslužnost venkova (zejména o víkendech)
- Rezervy v meziobecní spolupráci
- Nedostatečná nabídka pracovních příležitostí na venkově
- Existence „venkovských brownfields“

T – ohrožení

- Omezování nabídky veřejných a soukromých služeb na venkově související s jejich nízkou ekonomickou rentabilitou
- Roztříštěná sídelní struktura s velkým množstvím populačně malých obcí
- Odliv mladého a vzdělaného obyvatelstva z venkova, stárnutí obyvatelstva na venkově
- Pomalé tempo pozemkových úprav a množství nevyjasněných vlastnických vztahů
- Vysoká administrativní zátíženost malých obcí agendami státní správy
- Vznikající periferie v oblastech vzdálenějších od větších center

Opatření 4.2 Stabilizace zemědělství a navazujícího zpracovatelského průmyslu

W – Slabé stránky

- Malá obměna moderního technologického vybavení
- Hospodaření zemědělských subjektů převážně na pronajaté půdě
- Nízká finalizace zemědělských výrobků a surovin u prvovýrobců
- Vyšší podíl pracovníků v předdůchodovém věku
- Malá diverzifikace činností v agrárním sektoru
- Malé sdružování do zpracovatelských a odbytových center

T – ohrožení

- Růst cen vstupů v agrárním sektoru – PHM, energie, nájmy, cena práce
- Změny klimatu – problémy s nerovnoměrným rozložením vodních srážek
- Nevhodně nastavená zemědělská politika EU a ČR, složitá legislativa v agrárním sektoru
- Nízká atraktivita odvětví způsobující mimo jiné nezáměr o práci v agrárním sektoru
- Nedostatečné propojení vědy, výzkumu a praxe v agrárním sektoru
- Chybějící dlouhodobá koncepce agrárního sektoru na všech úrovních
- Omezené hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů

Opatření 4.3 Trvale udržitelný rozvoj lesního hospodářství

W – Slabé stránky

- Rozsáhlé, nestabilní, rozpadající se monokultury smrku
- Roztříštěnost vlastnické struktury lesů a z toho plynoucí složitost vzájemné komunikace

T – ohrožení

- Ohrožení lesních porostů nejrůznějšími kalamitami či přemnoženou zvěří
- Omezení hospodaření v lesích vyplývající ze související legislativy
- Nedostatek pracovních sil a technického vybavení v lesním hospodářství v období kalamity

Opatření 4.4 Péče o přírodu a krajinu Vysočiny

Opatření 4.5 Nakládání s odpady

Opatření 4.6 Zlepšování kvality ovzduší

W – Slabé stránky

- Znečišťování ovzduší z bodových zdrojů (lokální topeniště, zemědělství, kamenolomy a dřevozpracující podniky) a dopravy
- Vysoký podíl komunálního odpadu ukládaného na skládky místo jeho materiálového či energetického využití
- Neúplná infrastruktura oběhového hospodářství kraje
- Existence starých ekologických zátěží a kontaminovaných míst včetně starých skládek

- Neúplná síť chráněných území a přírodních parků
- Snižování biologické rozmanitosti a přirozených funkcí krajiny, fragmentace krajiny
- Vysoké množství brownfields
- Nedostatečná environmentální osvěta

T – ohrožení

- Nedostatečná nebo nekoncepční legislativa v oblasti životního prostředí (ČR i EU)
- Změny klimatu ve vztahu k ŽP a biodiverzitě
- Zhoršování ovzduší vlivem nárůstu objemu automobilové dopravy a dálkovým přenosem
- Výskyt invazivních druhů rostlin a živočichů
- Vysoký stupeň radonového rizika

Opatření 4.7 Ochrana před povodněmi a suchem

W – Slabé stránky

- Nedostatečná protipovodňová ochrana nebo neexistující systémy povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany v některých sídlech
- Nevyužívaný potenciál hospodaření se srážkovou vodou v intravilánech obcí i v krajině

T – ohrožení

- Změna klimatu způsobující extrémní projevy počasí (zejména povodně či dlouhodobé sucho) s jejich negativními dopady

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

POH Kraje Vysočina je strategickým dokumentem, který neřeší konkrétní projekty nebo investiční záměry na území kraje. S ohledem na hlavní priority a cíle Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do roku 2035, kterými jsou především předcházení vzniku odpadů, upřednostnění vyšších stupňů hierarchie nakládání s odpady, odklon odpadů od skládkování, zlepšení nakládání s nebezpečným odpadem a další, lze předpokládat, že POH Kraje Vysočina nebude mít negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, resp. lze předpokládat spíše pozitivní vlivy a jejich kumulace, případně synergie v rámci odpadového hospodářství a jeho působení na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Výčet možných vlivů koncepce přesahující hranice České republiky

Vzhledem k charakteru posuzované koncepce Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 s výhledem do r. 2035 a vzhledem ke skutečnosti, že Kraj Vysočina nesousedí s žádným okolním státem, lze konstatovat, že vlivy přesahující hranice České republiky budou nulové nebo zanedbatelné.

2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce

Obrazová dokumentace je součástí kapitoly C. Údaje o dotčeném území. Další mapová dokumentace není součástí předkládaného oznámení dle přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb.

Součástí předkládaného oznámení je přílohová část, která obsahuje plnou moc pro RNDr. Martinu Vrbovou, Ph.D. k zastupování Mgr. Vítězslava Schreka, hejtmána kraje, ve věci oznámení koncepce.

3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví

3.1 Hodnocení vlivu na veřejné zdraví

Vzhledem k charakteru předkládané koncepce, jejím realizačním nástrojům, vyhodnocení a uplatňování dosavadního platného Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016-2025 nejsou předpokládány žádné přímé negativní vlivy spojené s implementací aktualizovaného POH na životní prostředí. Naopak v důsledků nastavených cílů, prodloužení cílů po roce 2020 a uplatňování hierarchie odpadového hospodářství se očekává v konečném důsledku zesílený pozitivní vliv na životní prostředí a lidské zdraví.

3.2 Zapojení veřejnosti do procesu

V rámci procesu hodnocení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (proces SEA) jsou základní informace o posuzované aktualizaci POH uvedeny v předkládaném oznámení koncepce. Materiál Oznámení koncepce bude zveřejněn v informačním systému Ministerstva životního prostředí a na webových stránkách Kraje Vysočina. Veřejnost má možnost se k danému materiálu vyjádřit.

4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je požadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Návrh Aktualizace Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 20216-2025 s výhledem do r. 2035 nebyl příslušným orgánům ochrany přírody předložen k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů („ZOPK“), neboť dokument nenaplnuje ustanovení § 45h odst. 1 ZOPK, tedy samostatně, ani ve spojení s jinými koncepcemi a záměry nemůže významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

Uvedený plán je strategickým dokumentem Kraje Vysočina v oblasti odpadového hospodářství a stanoví v souladu s principy udržitelného rozvoje a přechodu na oběhové hospodářství cíle, zásady a opatření pro nakládání s odpady na území předmětného kraje. V jedné části analyzuje stávající stav odpadového hospodářství kraje, vymezuje oblasti k řešení, z kterých pak vyhodnocuje plynoucí priority odpadového hospodářství. Další část pak stanovuje základní principy nakládání s odpadem a stanovuje zásady a opatření pro vybrané skupiny odpadů.

Plán nenavrhuje konkrétně lokalizovaná opatření, je zaměřen především na analýzu stavu, předpokládaný vývoj, strategii a priority odpadového hospodářství, včetně cílů pro nakládání s vybranými druhy odpadu, stejně jako na program předcházení vzniku odpadu. Tento plán nepovede k nárokům na zábor ploch lokalit soustavy Natura 2000, zvýšení jejich expozice znečišťujícími látkami, změny v jejich obhospodařování, ovlivnění vodního režimu, narušení migrační dostupnosti lokalit, nebo jiným nepřímým vlivům na předměty a cíle ochrany lokalit.

Materiál představuje koncepci obecného charakteru, jejíž implementace bude do značné míry závislá na dalších krocích při rozpracování stanovených opatření do úrovně legislativních návrhů, konkrétních opatření jednotlivých orgánů veřejné správy (především kraje a obcí) a plánování investičních opatření. Jsou tak navrhovány intervence, jejichž cílem je vytvořit podmínky pro naplňování cílů adaptační strategie, nikoliv rozhodovat o realizaci konkrétních investic. Přičemž základní zásadou při nakládání s odpady patří dodržování všech požadavků, právních předpisů, norem a pravidel pro zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Zároveň v rámci dokumentu nejsou navrhovány ani řešeny žádné konkrétní kroky, investiční projekty nebo opatření, které by měly jakýkoliv uzemní průmět do krajiny, natož do lokalit soustavy Natura 2000.

Datum zpracování Oznámení koncepce:

10. října 2022

Jméno, příjmení, adresa, telefon, e-mail osob, které se podílely na zpracování oznámení koncepce:

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

Javorová 200, Psáry, 252 44

Tel.: +420 602 647 833

e-mail: martina.vrbova@volny.cz

Ing. Bc. Barbora Tomčalová

Generála Píky 518/2, Praha 6, 160 00

Tel.: +420 739 556 656

E-mail: barbora.tomcalova@gmail.com

Podpis oprávněného zástupce předkladatele:

Seznam tabulek

Tab. 1: Bilance půdy v okresech Kraje Vysočina (v ha) k 31. 12. 2020.....	19
Tab. 2: Vývoj produkce odpadů v Kraji Vysočina	23
Tab. 3: Vývoj měrné produkce komunálních odpadů v Kraji Vysočina v kg/obyv.	23
Tab. 4: Vývoj produkce směsných KO v Kraji Vysočina.....	23
Tab. 5: Vývoj nakládání s odpady celkem v Kraji Vysočina (v %)	24

Seznam obrázků

Obr. 1: Územní samosprávné členění ČR – kraje ČR a regiony soudržnosti NUTS II.....	16
Obr. 2: Vodní toky a vodní nádrže v Kraji Vysočina	18
Obr. 3: Přehled památek zapsaných do seznamu UNESCO, národních kulturních památek a památkově chráněných území.....	22